

- Hughes, B. 1968 "An unusual Rhinoceros viper, *Bitis nasicornis*, from Ghana". West.Afr.Zool.Meded. 43:107-115
- Laurent, R. 1956 "Contribution à l'herpétologie de la région des Grands Lacs de l'Afrique centrale: III Ophidiens". Ann.Mus Congo belge Sér. 8 Vol. 48
- Mertens, R. 1941 "Zur Kenntnis der Herpetofauna von Fernando Poo". Zool.Anz. 135(11/12):275-281
- Pitman, C. 1974 "A Guide to the Snakes of Uganda". Wheldon & Wesley, Codicote
- Reuss, F. 1938 "*Vipera nasicornis* (Shaw), Nashornotter". Zool. Zentral Anz. No. 17:1
- 1939 "Berichtigung und Ergänzungen zu meinen Arbeiten über Toxicophidier 1938". Z.Aquar.Terrar.Vereine 2:13-14
- Shaw, 1802 Nat.Misc. 3, plansch 94
- Villiers, A. 1963 "Les serpents de l'Ouest Africain". I.F.A.N., Init. Afr. 2
- Witte, G.-F. de 1962 "Genera des serpents du Congo et du Ruanda-Urundi". Ann.Mus.Afr.centrale (Zool) 8^e No. 104

EN HERPETOLOGISK RESA TILL GREKLAND

av Leif Westrin (SHF)

Del.1. Milos

Den 27/4 -75 flög jag och Börje Flärdh till Grekland för att under 14 dagar undersöka den grekiska herpetofaunan.

Framme i Aten stuvade vi in vår utrustning i en taxi och åkte ner till Pireus, där vi försökte få tag på en båt som kunde föra oss till ön Milos i Cykladerna. Till vår besvikelse fann vi att det var strejk i hamnen, vilket gjorde att vi fick vänta 4 timmar innan vi äntligen kom iväg med ångaren Kalygnos, som på 1 1/2 timme förde oss till ön Milos.

Under resans gång anlöttes ett flertal herpetologiskt intressanta öar, bland annat Serifnos, känd för sin unika förekomst av Rutsnok (Natrix tessellata), som inte är funnen på någon av de andra öarna i Cykladerna. Även Sifnos anlöttes, ön är känd för sin förekomst av Levanthuggorm (Vipera lebetina schweizeri).

Vid midnatt var vi äntligen framme på Milos, där vi med hjälp av ett par trevliga flickor lyckades hitta ett hotellrum för natten.

Vi vaknade tidigt på morgonen och hittade snart en taxi, där vi efter en stunds spekulerande om pris och färdväg äntligen kom iväg. Vi slog läger vid Rellaki, beläget på den västra delen av ön.

Efter att ha slagit läger i en bergssluttning med talrika stenmurar, begav vi oss ut och letade reptiler. Någon meter utanför tältet infångades det första djuret, en Milos-murödle (Lacerta m. milensis). En praktfull hane som fotograferades och släpptes ut igen. Under dagens lopp letade vi igenom de talrika stenmurarna i dalen där vi observerade en mängd av den Egeiska nakenfingergökon (Gymnodactylus kotschy) som förekom rikligt i murarna.

Ett stort exemplar av Trelinjeödlan (Lacerta trilineata hanschweizeri) undkom våra ivriga fingrar genom att försvinna in i en stenmur. På ett vetefält fann vi några exemplar av Johannisödlan (Ablepharus kitaibelii) gömda under vetekärvar.

På eftermiddagen träffade vi en grek som talade om att han fångade ormar för att sälja till Tyskland och Schweiz. Han berättade att han brukade fånga Levanthuggormar genom att nagla fast dem mot marken med en käpp för att sedan peta ner dem i en säck.

Omkring sjutiden, när solen började dala observerade jag att det rörde sig i gräset i kanten av ett stenrös. Jag smög fram, och såg då en bred gråaktig ormstjärt försvinna ner i röset. Jag ropade på Börje, som genast kom springande ner för bergsslutningen.

Efter att ha lyft bort en hel del småsten, återstod en flat sten av en halvmeters diameter som jag satte fingrarna i kanten på och avlägsnade. Där under fann vi den första Levanthuggormen, en vacker hona som jag tog i svansen och fick ut på slät mark, där den uppretade ormen högg mot våra byxben. Vi stoppade ner den i en llnesäck och återvände till lägret.

Det märknade snabbt och vi somnade snart. Jag vaknade av att Börje vrålade och fäktade vilt omkring sig med en ficklampa. Vi tittade ut och fick se en liten sjakal försvinna bland buskarna. Börje hade legat i sköna drömmar om sin nyinköpta Beaglevalp hemma då han hade känt en kall nos som puffat honom i nacken genom tältduken med resultatet att han snabbt vaknade.

Dagen därpå såg vi massor av Milos-murödlor och Nakenfingergeckos. Under en sten fann vi ett exemplar av den Turkiska geckon (Hemidactylus turcicus), vilken var det enda exemplaret av denna art vi fann på Milos. Vi letade sedan efter Leopardsnok (Elaphe situla) i en stenig dal där den skulle vara vanlig, men vi fann endast några Levanthuggormar och ett stort exemplar av Trelinjeödlan som infångades och fotograferades.

Den tredje dagen gick vi åt skilda håll med resultatet att jag fångade en stor Levanthuggormshane och några murödlor. Vi träffades sedan på kvällen i lägret där jag stolt visade min stora Levanthuggorm för Börje som flinade och visade mig sin påse som det rörde sig något i, och han lämnade mig sin påse utan ett ord. Jag öppnade påsen och fick till min överraskning se 2 stycken perfekta exemplar av den mycket sällsynta röda formen av Levanthuggorm. Jag gratulerade Börje till fångsten och vi firade den med att öppna en burk skinka som vi broderligt delade.

Följande dag förde Börje mig till fyndplatsen som visade sig vara en hel del bestående av röd kalksten i motsats till den normalfärgade stenen på andra delar av ön. Vi letade där hela dagen utan att finna något annat än normalfärgade Levanthuggormar som fotograferades och släpptes ut.

Nästföljande dag besökte vi en grekisk ormfångare som bodde vid Marina på den västra delen av ön. Det var en bedrövlig syn som mötte oss då han stolt visade oss sitt terrarium som bestod av ett gammalt oljefat med jord och ruten halm i. I denna sörja krälade massor av totalt utmärglade Levanthuggormar, många exemplar var förkylda och halvdöda. Djuren fick ligga i tunnan tills någon tysk firma var intresserad av att köpa dem. De ormar som inte orkade med denna behandling och dog, skar han huvudena av. För dessa fick han ut en rejäl slant i skottpengar från en organisation i Aten. Detta berättade en annan grek som vi träffade i närheten av Marina.

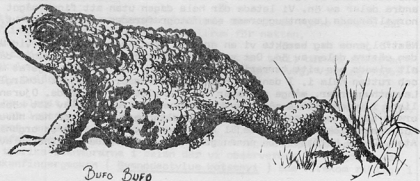
Han berättade också att det fanns en man till som fångade orm på andra sidan Milos som hette Kafsoulis. Nästföljande dag åkte vi till Kafsoulis och fann att han förvarade sina djur på samma bedrövliga sätt som andre ormfångaren. Levanthuggormarna krälade omkring i aska på botten av det rostiga oljefatet med sällskap av en mus som satt och tryckte i ett hål i askan. Ur denna sörja fiskade greken upp en liten röd Levanthuggorm som han erbjöd oss för ett högt pris. Vi tittade på ormen och passade på att könsbestämma den. Sonden gled in med lätthet i stjärtröten och avslöjade att det var en hane. Detta visade att båda könen förekommer i denna sällsynta färgfas.

Efter att ha besökt dessa grekiska ormfångare och sett deras bedrövliga behandling av öns reptiler åkte vi till Adamas där vi köpte mat och dryck för kvällen. Vi pratade med folket i byn och fick veta att dagen därpå var det påsk i Grekland. Vi bestämde oss för att lämna Milos för att försöka komma till Myconos och Delos. Delos är känd för sin rikedom av Sandvipera (*Vipera ammodytes meridionalis*), och Myconos för sin förekomst av Strimsnok (*Elaphe quatuorlineata prematura*), som lär vara vanlig på ön. Vi kunde tyvärr inte besöka dessa öar på grund av påsken som stoppade båttrafiken i arkipelagen.

Morgonen därpå rev vi tältet och lyckades sedan få lift med en grusbil till Adamas. Vi fick veta att båten inte skulle gå förrän på måndagen två dagar senare. Detta resulterade i att vi förgrymmade rumlade in på Olympic Airways kontor i Adamas, där vi fick reda på att det gick ett enda plan till Aten klockan 12 samma dag.

Biljetter inköptes och vi kastade oss i en taxi ut till flygplatsen som visade sig bestå av en enda grusad bana. Planet var tvåmotorigt och mycket gammalt. Börje blev märkbart nervös när han fick se det gamla skräligtiga planet, men lugnade sig när vi väl var i luften. Resan till Aten tog en timme utan missöden.

Leif Westrin fortsätter sin redogörelse från Grekland med text och bildmatrial i kommande nummer av SNOKEN.

Bufo Bufo